

کلام رهبر

استاد، دانشگاه را کار دوم نداندا!

استاد، محیط دانشگاه را کار اصلی خود و دبلمستگی اصلی خود بدانند؛ نه کار دوم؛ نه کار فرعی از تبعی. استاد در دانشگاه مکت داشته باشد، توقف داشته باشد، حضور داشته باشد، نیازهای علمی دانشجویان را برطرف کند، با دانشجو ارتباط برقرار کند، صرف رفتن و یک ادای تکلیفی به‌نحو اجمالی انجام دادن و آمدن نباشد؛ این هم نکته دیگری است که عرض کردیم، وقت بگذازند استادان؛ دلسوزانه با دانشجو برخورد کنند. این کار، دانشجویان را هم به تلاش علمی وادار خواهد کرد، یعنی این موجب می‌شود که دانشجو رفتار استاد را در زمینه پیگیری کار علمی برای خودش الگو قرار بدهد و به‌طور طبیعی تحت تأثیر قرار می‌گیرد.

۱۱ تیر ماه ۱۳۹۳

تربیون دانشجویی

اجاره امکانات

دانشگاه فردوسی مشهد

■ **مرضی محمدپور***

در نظام آموزشی ما به خصوص در دانشکده‌هایی که یک مقدار کاربردی‌تر هستند به هیچ‌عنوان از تباط و بی‌صنعت و دانشگاه برقرار نیست، یعنی صرفاً در دانشگاه یکسری اصول و تئوری‌ها آموزش داده می‌شود و هیچ کاربردی برای آنها متصور نیست. این موضوع در دانشگاه فردوسی مشهد نیز وجود دارد؛ مثلاًهیچ‌ت:از استادانی که در کارهای اجرایی دارای قابلیت‌های خوبی هستند استفاده نمی‌شود و مقالات ISI مالکی برای انتخاب استادان شده است.

یکی از مشکلات دیگری این است که مقالات انتشار یافته مبتنی بر نیاز کشور نیست، این موضوع به خصوص در رساله‌های دانشجویان ارشد یا دکترا مشهود است. یا اینکه مقالات تنها در حد مقاله‌ای برای خواندن باقی می‌ماند و در سطح کشور به دلیل کمبود امکانات، اجرایی نمی‌شود. تحول در علوم انسانی نیز از دیگر موضوعاتی است که در دانشگاه‌های کشور با بی‌مهری مواجه است ولی به همت دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد علوم سیاسی و جامعه‌شناسی اسلامی در فردوسی، اولین انجمن علمی علوم انسانی اسلامی در کشور ایجاد شد. البته در این زمینه از سوی مسئولان دانشگاه سسنگ‌اندازی‌هایی صورت گرفت ولی در نهایت این انجمن را به عنوان یک تشکل پذیرفت و در حال حاضر مشغول فعالیت هستند ولی حمایتی که لازم است در خصوص این تشکل از سوی مسئولان دانشگاه صورت نمی‌گیرد.

متأسفانه مسئولان دانشگاه فضای شور و نشاط در دانشگاه و به خصوص در فضای خوابگاه‌ها را ایجاد نکرده‌اند و تنها با برگزاری کنسرت می‌خواهند این شور و نشاط را ایجاد کنند. چیزی که ما به مسئولان فرهنگی عنوان کردیم این بود که آیا اولویت فرهنگی دانشجویان در حال حاضر برگزاری کنسرت است یا اولویت‌های دیگری نیز وجود دارد. در راستای همین نیز تصمیم گرفتیم کتاب دغدغه‌های فرهنگی را به معاون فرهنگی دانشگاه تقدیم کنیم که متوجه باشند اولویت‌های فرهنگی دانشگاه کدام است.

یک مشکل دیگر اینکه دانشگاه امکاناتش را در اختیار مراکز دیگر قرار می‌دهد، به‌عنوان مثال سالن‌های ورزشی به نهادهای دیگر اجاره داده می‌شود. دانشجویان شبانه، هزینه‌هایی را برای استفاده از امکانات رفاهی پرداخت می‌کنند ولی از این امکانات به دلیل اینکه در اختیار دیگر نهادهای قرار می‌گیرند نمی‌توانند استفاده کنند. نکته دیگر این است که مسئولان دانشگاه در این زمینه از سوی مسئولان دولتی برای ارائه مشاوره به برخی دانشجویان در فضای خوابگاه‌ها وجود ندارد. در فضای خوابگاه طبیعی خارج از عرف و شرع در فضای خوابگاه طبیعی شده است. نیاز به ارائه مشاوره به برخی دانشجویان خوابگاهی وجود دارد ولی این اقدامات تاکنون صورت نگرفته است مثلاً سیگار کشیدن در برخی دانشجویان خوابگاه دیده می‌شود که مسئولان در راستای ارشاد آنها اقدامی انجام نمی‌دهند. از سوی دیگر دانشگاه فردوسی تا ساعت ۸ شب کلاس برگزار می‌کند ولیکن اتوبوس‌هایی که به سمت خوابگاه می‌روند کارشان را تا ساعت ۷ شب تمام کرده و این مسئله برای دانشجویان مشکلاتی ایجاد کرده است. نکته بعد اینکه در دانشکده مهندسی دانشگاه فردوسی عنوان شده که اتاق تشکل‌ها را می‌خواهند به دانشجویان دکترا بدهند درحالی‌که فضا برای استقرار دانشجویان دکترا وجود دارد که این امر به تشکل‌ها و انجمن‌های علمی ضربه می‌زند.

■ **مسئول سیاسی بسیج دانشجویی دانشگاه فردوسی**
دانشجویانی که زمانی منتظر بودند تا سیاستمداران کمی پای خود را کج بگذارند تا آنها فریاد برآورند و اصول انقلابی را به آنها گوشزد کنند، امروز غالباً یا دغدغه نان دارند یا نمره. البته بگذریم از جماعت معدودی که هنوز هم که هنوز است بر سر اصول خود مانده‌اند

دانشگاه

وظایف متقابل دولت و دانشگاه برای تحقق شعار امسال چیست؟

فرصت‌های همدلی و هم‌زبانی دولت و دانشگاه

است. خروجی این دانشگاه در بهترین حالت انسان‌هایی فردگراست که به دنبال منافع شخصی قدم بر می‌دارند و تخصصشان برای رفاه شخصی است نه اعتلای کشور و رفاه مردم. اگر می‌خواهیم دانشجویانی داشته باشیم که علم و تخصص‌شان برای پیشرفت کشور در تمامی عرصه‌ها صرف‌شود باید حساسیت آنها به امور سیاسی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و… کشور را راج نهمیم و عرصه را برای ایفای نقش جدی آنها هموار کنیم.

با این نگاه است که بی‌بانه‌ها و تجمعات دانشجویی برای مدیران نظام قطعاً شسیرین خواهد بود. وزیر و وکیل‌ی که سلامت فکری و اعتقادی داشته باشد حتی اگر اعتراض دانشجویان به عملکرد او باشد یا آغوش باز پذیرای انتقادها خواهد بود. فراتر از آن اینکه دانشجویان است که واکنش‌های او را متفاوت می‌کند. نواحی حقیقی و خطر بزرگ انجاست که به واسطه آرمان‌هایش برای ترقی و پیشرفت انقلاب اسلامی، مشکلات کشور، فسادها و ناکارآمدی‌های اجرایی را بر بنمی‌تابد.

نوع نگاه دولت به دانشجو و تشکل‌های دانشجویی است که واکنش‌های او را متفاوت می‌کند. نواحی حقیقی و خطر بزرگ انجاست که به واسطه آرمان‌هایش برای ترقی و پیشرفت انقلاب اسلامی، مشکلات کشور، فسادها و ناکارآمدی‌های اجرایی را بر بنمی‌تابد.

دولتمردان در میان دانشجویان و تشریح عملکرد خود و پاسخگویی در قبال مطالبات تشکل‌های دانشجویی می‌توانند در ایجاد همدلی و هم‌زبانی مؤثر باشد. البته که دانشگاه دانشجویان هم موظف به حفظ اصولی در این باره هستند. رهبر انقلاب در اردیبهشت سال ۸۶ از دانشجویان می‌خواهند مواظب باشند که گاه یک حرف درست آنها می‌تواند پازل دشمن را تکمیل کند. همچنین در سخنرانی اول فروردین امسال شان تأکید کردند انتقادات و تذکرات با سبیه نامایی همراه نباشد و سبب بی‌اعتمادی عمومی به مسئولان نشود؛ در تذکرات اهانت وجود نداشته باشد از روش‌های خشم آلود استفاده نشود. با دولت‌ها باید مهربانانه و با نگاه همراهی و همدلی سخن گفت و زحمات آنها را نادیده نگرفت. حفظ این اصول برای دانشجویان نیز ضروری است. جوان آرمانخواه دانشجو نباید از آرمان‌های انقلابی و اعتقادی‌اش عدول کند یا پایین بیاید و نه اینکه چشم خود را روی واقعیت‌ها ببندد.

البته تمام همدلی و هم‌زبانی دولت و دانشگاه در مقام سخن، نقد و انتقاد خلاصه نمی‌شود. دولت و دانشگاه در نیاز امروز کشور و اینکه اعتراضاتی باید از همدلی و هم‌زبانی گذر کنند و وارد فاز اجرایی و عملیاتی شوند. هم دانشگاه براساس این نیاز ضروری کشور باید مقالات و پایان‌نامه‌های خود را به آن سمت سوق دهد و هم دانشجویان را به نگاه به اقتصاد مقاومتی به بازار کار تزریق کند. در رشته‌های مهندسی و کشاورزی، دانشجویان

خود را در عرصه تولید ملی با نگاه به ظرفیت‌های داخلی کشور و نیازهای روز کشور پرورش دهد و در عرصه‌های علوم انسانی با ورود به مباحث فرهنگی و روانشناختی و جامعه‌شناسی اقتصاد مقاومتی فارغ‌التحصیلاتی اثرگذار بر جامعه ایرانی روانه اجتماع کنند. معضل مصرف‌گرایی، اسراف و مدگرایی امری نیست که حل آن بر عهده رشته‌های فنی باشد بلکه علوم انسانی اگر حرفی برای گفتن دارد باید در چنین میدانی به منصف ظهور برساند. دولت نیز باید همدلی و هم‌زبانی خود را با دانشگاه در این مسیر با هموار کردن جساده تولید ملی و روانه کردن نیازهای صنعت و کشاورزی به سوی دانشگاه و حمایت از طرح‌های دانشگاهی نشان دهد. باید چنان حمایت و پشتیبانی از دانشجویانی که مقالات و پایان‌نامه خود را به موضوعات بومی کشور اختصاص داده‌اند بشود که در کمترین زمان ممکن بر جریان آموزشی کشور اثر مثبت بگذارد. بعد از عرصه تئوریک، در عرصه اجرایی نیز شرکت‌های دانش بنیان بهترین مجز برای ورود دانشجویان مبتکر، مستعد و علاقه‌مند به تولید هستند که قطعاً نیازمند سیاست‌های ترویقی و توجه ویژه دولت است.

دانشگاه و دولت، همدلی و هم‌زبانی خود را باید نه تنها در کلام بلکه در اجرا با حرکتی جهادگونه در عرصه اقتصاد مقاومتی نشان دهند تا سال ۹۴ آغازی بر جزئی‌تری نو در تعاملات ملت و دولت و خصوصاً دانشجویان و دانشگاهیان با دولتمردان باشد.

باید کار نیز کنند و مگر یک دانشجو در کل هفته چقدر وقت دارد؟ و اصلاً وقتی فضای ذهنی دانشجو به سمت کسب درآمد و زندگی شخصی مودش معطوف شد، چگونه می‌توان وی را به سمت دغدغه‌مندی در قبال فضای سیاسی- اجتماعی جامعه کشاند در حالی که زندگی شخصی خود را معطل می‌داند؟ برخی تحلیلگران علت دیگر این فضا را تأکیدات مستسمر و مکرر خانواده‌ها بر برکنار ماندن دانشجویان از فضای سیاسی و صرفاً دنبال درس بودن عنوان می‌کنند اما این دلیل به نظر علت محکمی نمی‌رسد؛ چراکه این توصیه معمول خانواده‌ها به فرزندانشان در سال‌های قبل نیز بوده است. ولی فضای فعالیت‌های دانشجویی پس از انقلاب هیچ‌گاه دچار چنین رکودی نشده بود.

و در نهایت یکی از دلایل اصلی را می‌توان تأثیرپذیری دانشگاه از جامعه دانست. فضای جامعه امروزه از فضای سیاسی سال‌های گذشته خود فاصله گرفته است و دغدغه‌مندی سیاسی در میان افراد جامعه کاهش یافته است و می‌توان گفت جامعه کمی دچار زدگی از سیاست شده است. در نتیجه این فضا به دانشگاه نیز تسری پیدا کرده و دانشگاه نیز به سمت فضای فرهنگی و تا حدی اجتماعی رفته است.

پس «عاقبت‌طلبی» که «تصور عدم آزادی بیان»، «دغدغه‌های اقتصادی و شخصی» و «تغییر فضای کلی جامعه» را می‌توان علل اصلی انفعال کنونی دانشجویان در فضای سیاسی امروز دانست. اگر این دلایل را بی‌دریجم، راهکاری پیدا کرد و بیرون رفت از فضایی کنونی به ذهن می‌رسد، سعی در سیاسی کردن فعالیت‌های فرهنگی- اجتماعی است؛ چراکه دانشجویان زیادی هستند که تنها از فعالیت‌های سیاسی گریزانند ولی فعلاً در فعالیت‌های فرهنگی- اجتماعی مشارکت دارند. پس باید از همین اندک روزنه بازقیمانده سعی در جذب بدنه دانشجویی به سمت فعالیت‌های سیاسی کرد تا در نهایت بتوان ذائقه کلی بدنه دانشجویی را تغییر داد.

گزارش محمدحسین زاده

تیتربخبر

■ **معاون پژوهشی وزیر علوم: بخش اول آیین‌نامه تقلب‌های علمی در حال بررسی است**

■ **دانشگاه علوم اقتصادی با خوارزمی ادغام شد**

■ **دبیر شورای تحول علوم انسانی: تهیه سند تحول علوم انسانی در سال جدید**

■ **پذیرش دکتری بدون آزمون در دانشگاه‌های امیرکبیر، تربیت مدرس و شاهد برای استعدادهای درخشان**

■ **امروز بر گزار می‌شود: تجمع دانشجویان تهرانی مقابل سفارت عربستان**

■ **وزیر علوم: ایجاد رشته‌های جدید و میان رشته‌ای از برنامه‌های وزارت علوم در سال ۹۴**

■ **مسئول بسیج دانشجویی دانشگاه شریف: اصرار دولت برای رسیدن به توافق موجب امتیازدهی‌های بی‌دولتی ایران در مذاکرات شده‌است**

■ **تولید خودروهایی با سوخت پاک از سوی محققان دانشگاه صنعتی امیرکبیر**

■ **اعلام آمادگی معاونت علمی و فناوری برای تأمین ۴۰ درصد هزینه‌ها و تجهیزات دانشگاهی**

■ **انحصا ۷۰ درصد پرونده‌های کمیته انضباطی دانشجویان علامه طباطبائی**

زندگی دانشجویی

استاد باید این‌گونه باشد!

سال ۸۸ با شهید علیمحمدی درس مکانیک کوانتومی داشتیم. دکتر دانشجویان ورودی ۸۶ دانشکده را از همان ترم یک و دو که با ایشان درس فیزیک پایه (۲و۱) داشتیم می‌شناخت. یکی از دوستانم که جزو دانشجویان برتر ورودی از نظر معدل بود، به‌طور منظم در کلاس‌ها حضور پیدا نمی‌کرد تا

اینکه یک روز دکتر مرا در سخن دانشکده دید و از من در مورد او و دلیل غیبت‌هایش سؤال کرد و گفت به او بگویم حتماً در اسرع وقت پیش دکتر بروم چون غیبت‌هایش زیاد شده و باید درس را حذف کند. من که می‌دانستم حذف این درس به معنای پنج‌ساله شدن اوست از دکتر خواستم این بار را اجازه دهد تا او از این به بعد سرکلاس‌ها حاضر شود. دکتر هم گفت حالا بگو حتماً پیش من باید تا ببینیم چه می‌شود. پس از آنکه به وی پیام دترم را رساندم، پیش دکتر رفته بود و او قول داده بود به‌طور منظم در کلاس‌ها شرکت کند و دکتر هم پذیرفته بود. حساسیت استاد نسبت به دانشجویانش برایم فراموش نشدنی است. ■ ■ ■

شب قبل از شهادت مسعود ظاهراً یکی از استادان از موضوعی ناراحت شده بود و به همین خاطر می‌خواست استعفا کند و یکی دیگر از استادان هم بیمار بوده و نمی‌خواست کارش را ادامه دهد. مسعود گفته آقای مشفق نمی‌شود که دانشکده بدون استاد بماند. من هستم و شما و فلانی… البته من که حالا حالاها هستم اما نباید بگذاریم که استادان پیشکسوت بروند. به هر حال او سرشار از امید به زندگی بود.

اخلاق دانشجویی

آرمانخواهی با پرخاشگری

مقالات است

■ **آیت‌الله موحدی کرمانی**

یکی از مشکلاتی که بعضاً در میان قشر دانشجو دیده می‌شود این است که گاهی اوقات آنها آرمانخواهی را با پرخاشگری اشتباه می‌گیرند. باید به اینگونه دانشجویان گفت که روحیه انتقادی همسراه با بصیرت و آگاهی در مسیر آرمانگرایی از مشخصه دانشجویان ایرانی است و آنها نباید آرمانخواهی را با پرخاشگری اشتباه بگیرند؛ چراکه آرمانگرایی و پرخاشگری دو موضوع کاملاً متفاوت است.

دانشجویان باید آرمانخواهی و عدالت‌گرایی را محور کارهای خود قرار دهند؛ چراکه تأثیرگذارترین و پیشروترین اقبال جامعه هستند که می‌توانند در راستای آگاهی‌بخشی، بصیرت‌افزایی و ایجاد شور و شعور انقلابی در جامعه تلاش کنند و برای تحقق آرمانخواهی باید دانشجویان به مطالب روز جامعه آگاهی داشته باشند و با پرهیز از تندروری واقعیات و مصالح جامعه را ببینند.

آرمانخواهی در نگاه آنها باید با پابندیی به اصول و ارزش‌ها همراه باشد؛ اگر این نوع نگاه در آنها وجود داشته باشد به‌طور قطع مطالبات آنها تأثیرگذاری بیشتری خواهد داشت. آنها می‌توانند با شناخت مسائل اصلی کشور، تبیین مسائل روز و ارائه راهکارها در راستای رفع این مشکلات قدم بردارند و مطمئن باشند اگر مطالبات‌شان را در راستای آرمانخواهی عنوان کنند و انتقادات‌شان سازنده باشد تأثیرگذاری بیشتری در سطح جامعه خواهد داشت.